Informačný list predmetu

Akademický rok 2026/2027

Vysoká škola	Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave
Fakulta	FSV UCM
Kód predmetu	UPVVS/VES/BcD/015/25
Názov predmetu	Ľudské a občianske práva
Rozsah	2P
Počet kreditov	3
Vyučujúci	PhDr. León Richvalský, PhD. (prednášajúci)

Podmienky na absolvovanie predmetu

Účasť na prednáškach je povinná. Predmet je ukončený na základe:
• Záverečnej ústnej skúšky (100%).

Výsledky vzdelávania

Študent sa oboznámi s problematikou ľudských a občianskych práv, významom a fungovaním jednotlivých orgánov ich ochrany, historickým vývojom v oblasti ľudských a občianskych práv, ako aj so súčasnou podobou právnej úpravy. Študent sa dokáže orientovať v jednotlivých generáciách ľudských práv, identifikuje najvýznamnejšie kroky v oblasti ich ochrany v SR, ako aj v kontexte EÚ. Študent po absolvovaní predmetu získa tieto vedomosti, zručnosti, kompetencie:

Vedomosti:
študent získava základný pojmový aparát z oblasti ľudských a občianskych práv,
študent si osvojuje základné faktory ovplyvňujúce kvalitu ľudských a občianskych práv a ich význam v demokratickom režime,
študent získava prehľad o kľúčových dokumentoch a legislatíve v oblasti ochrany ľudských a občianskych práv v SR,
študent sa oboznámi s historickým vývojom ľudských a občianskych práv vo svete a v SR,
študent získava prehľad o významných rozhodnutiach orgánov SR a EÚ v konkrétnych konaniach o potenciálnom porušení ľudských a občianskych práv

Zručnosti:
študent si osvojí základné informácie potrebné na to, aby rozumel základným vzťahom a súvislostiam v rámci ľudských práv, občianskych práv a nástrojom ich ochrany,
študent vie samostatne zhodnotiť konkrétne spoločenské javy v kontexte ochrany ľudských a občianskych práv,
študent je schopný pri analýzach čerpať z kľúčových dokumentov ochrany ľudských a občianskych práv v SR a formulovať relevantné názory,
vie pracovať so základnými pojmami z oblasti ľudských a občianskych práv, pozná obsah deklarácii, dohovorov, zmlúv a ostatných pre SR záväzných dokumentov o ľudských a občianskych právach
študent je schopný aplikovať základné vedomosti v pri analyzovaní aktuálnych spoločenských otázok v kontexte ochrany ľudských a občianskych práv.
Profesijné kompetencie:

študent získava schopnosti orientácie v širokej škále teoretických prístupov k riešeniu praktických otázok, týkajúcich sa ľudských a občianskych práv,
študent sa orientuje v základných vzťahoch medzi štátom a občanom v kontexte ich práv a povinností,
študent je schopný aplikovať tieto vedomosti v rámci ďalších odborných predmetov počas svojho štúdia,
študent je pripravený získané vedomosti uplatniť v praktickej činnosti - vo verejnej, súkromnej aj neziskovej sfére.

Prenositeľné kompetencie:
analytické myslenie,
komunikačné kompetencie
občianske kompetencie,
pružnosť v myslení (adaptabilita, flexibilita, improvizačné spôsobilosti),
kultivovaný a odborný písomný i ústny prejav.

Stručná osnova predmetu

1. Historický kontext ľudských a občianskych práv
2. 1. generácia ľudských a občianskych práv
3. 2. generácia ľudských a občianskych práv
4. 3. generácia ľudských a občianskych práv
5. Ľudské a občianske práva na území SR pred rokom 1989
6. Vývoj a ľudských a občianskych práv v moderných dejinách SR
7. Ľudské a občianske práva v Ústave SR a ostatnej legislatíve
8. Ľudské a občianske práva v kontexte EÚ
9. Deklarácie, dohovory, zmluvy a ostatné pre SR záväzné dokumenty o ľudských a občianskych právach
10. Ústavný súd SR a Európsky súd pre ľudské práva
11. Prehľad vybraných rozhodnutí Ústavného súdu SR
12. Prehľad rozhodnutí Európskeho súdu pre ľudské práva v konaniach proti SR

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta

- povinný predmet
- prednáška
- 2 hodiny týždenne
- prezenčná metóda štúdia
Forma štúdia: denná

Odporúčaná literatúra

• CHLÁDEKOVÁ M., Mokrá L. 2014. Ľudské práva a občianstvo. Bratislava : Univerzita Komenského v Bratislave, 2014. 256 s. ISBN 978-80-223-3565-2.
• CHOVANEC J., MAMOJKA, M., PALÚŠ I., ZACHOVÁ A. 2013. Základné ľudské a občianske práva a slobody v Slovenskej republike. Bratislava: PROCOM. ISBN 9788085717310
• PALÚŠ I., a kol. 2016. Ústavné právo Slovenskej republiky. Košice : Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach. ISBN 9788081524424
• PALÚŠ, I., SOMOROVÁ, Ľ. 2014. Štátne právo Slovenskej republiky. Košice : Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach. ISBN 978-80-8152-129-4
• PAVLÍČEK, V., HOFMANNOVÁ, H. a kol. 2014. Občanská a lidská práva v současné době. Praha: Auditorium. ISBN 978-80-87284-51-3
• PIROŠÍKOVÁ, M. SIMAN, M. et. al. 2012. Ľudské práva: vybrané rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva a Súdneho dvora Európskej únie. Bratislava: EUROIURIS - Európske právne centrum, 2012. 726 s. ISBN 978-80-89406-17-3.

• STRÁŽNICKÁ, V. a kol. 2013. Medzinárodná a európska ochrana ľudských práv, Bratislava : EURÓKODEX, s. r. o., 2013. 560 s. ISBN 9788089447954
• Ústava SR

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu

slovenský, český

Poznámky

časová záťaž študenta: 90 hodín, z toho:
Prezenčné (P, S): 24/P, 0/S
Samoštúdium: 66 hodín